

ЗВІТ

про виконання заходів, передбачених Меморандумом про спільні дії
Запорізької міської ради та промислових підприємств у сфері
покращення стану довкілля м. Запоріжжя від 09.06.2016 станом на
01.01.2017 року

Меморандум про спільні дії Запорізької міської ради та промислових підприємств у сфері покращення стану довкілля м. Запоріжжя підписаний 09.06.2016 року.

Меморандум передбачає впровадження додаткових природоохоронних заходів, направлених на скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел промислових підприємств, зменшення негативного впливу складових довкілля на здоров'я громадян за рахунок додаткового озеленення території міста, проведення заходів по боротьбі з карантинними рослинами.

Виконавчим комітетом міської ради запроваджено звітність про виконання заходів Меморандуму промисловими підприємствами.

За результатами аналізу стану реалізації заходів Меморандуму можна відмітити позитивну динаміку їх виконання.

На виконання заходів Меморандуму станом на 01.01.2017 підприємствами витрачено близько 736,4 млн.грн. власних коштів.

Так, Меморандумом заплановано виконання промисловими підприємствами 26 заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел із очікуваним загальним зниженням викидів на 1 766,4 т/рік.

Станом на 01.01.2017 на виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємствами витрачено близько 733,1 млн.грн. власних коштів.

Із 15 заходів, що мають остаточний термін виконання 2016 рік, виконані всі 15. Крім цього, підприємствами ПАТ «Запоріжсталь» (3 заходи) та ПАТ «Мотор Січ» (1 захід) достроково виконано 4 заходи з термінами виконання 2017-2018 роки.

Екологічний ефект від реалізованих заходів – скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами промислових підприємств на 1 314,42 т/рік, що складає 74,4% від запланованого загального зниження викидів по всім заходам.

Протягом 2016 року підприємствами виконувались 4 заходи, які мають терміни виконання 2017-2020 роки.

ПАТ «Запоріжсталь» Меморандумом заплановано виконання 11 заходів із загальним скороченням викидів на 2,2% від валових викидів по підприємству за 2015 рік.

Станом на 01.01.2017 підприємством виконано 10 заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що складає 91% від запланованих Меморандумом.

На реалізацію заходів у 2016 році підприємством витрачено 655,4 млн.грн. власних коштів.

Модернізація основного обладнання агломашин №№1-3 для організації рециркуляції газів (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 40,0 т/рік, оксидів азоту на 20,0 т/рік, оксиду вуглецю на 500,0 т/рік, діоксиду сірки на 50,0 т/рік. Обсяг фінансування – 8 000,0 тис. грн.

Модернізація основного обладнання агломашини №4 для організації рециркуляції газів (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 13,3 т/рік, оксидів азоту на 6,7 т/рік, оксиду вуглецю на 166,7 т/рік, діоксиду сірки на 16,7 т/рік. Обсяг фінансування – 3 000,0 тис. грн.

Модернізація основного обладнання агломашини №5 для організації рециркуляції газів (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 13,3 т/рік, оксидів азоту на 6,7 т/рік, оксиду вуглецю на 166,7 т/рік, діоксиду сірки на 16,7 т/рік. Обсяг фінансування - 3 000,0 тис. грн.

Модернізація основного обладнання агломашини №6 для організації рециркуляції газів (термін виконання - 2017 рік). Екологічний ефект буде досягнуто після закінчення наладки процесу рециркуляції (очікуваний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 13,3 т/рік, оксидів азоту на 6,7 т/рік, оксиду вуглецю на 166,7 т/рік, діоксиду сірки на 16,7 т/рік). Обсяг фінансування - 3 000,0 тис. грн. Захід виконаний достроково.

Будівництво аспіраційної установки від ливарного двору доменної печі №2 (термін виконання - 2017 рік). Екологічний ефект буде досягнуто після закінчення наладки механізмів та налаштування режимів роботи (очікуваний ефект - забезпечення очищення викидів доменної печі № 2

від речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на рівні 20 мг/м³). Обсяг фінансування – 140 549,0 тис. грн. Захід виконаний достроково.

В рамках глобальної реконструкції ДП-3 заміна фільтруючих елементів аспіраційної установки: рукавів у кількості 1500 шт (термін виконання - 2017 рік). Очікуваний ефект - забезпечення очищення аспіраційних викидів доменної печі № 3 від речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на рівні 20 мг/м³. Обсяг запланованого фінансування – 495,0 тис. грн.

Капітальний ремонт газоочисної установки мартенівської печі № 10 (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - забезпечення надійної роботи з очищення мартенівських газів, підтримання високої ефективності очищення газів згідно проекту. Обсяг фінансування – 1 115,61 тис. грн.

Виведення з експлуатації травильних ліній №№ 1-4 (джерела викидів 534-539) (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів парів сірчаної кислоти на 23,965 т/рік та скидів зворотних вод на 1,5 млн. м³. Обсяг фінансування – 7,7 тис. грн.

Виведення з експлуатації печі рафінування олова та шарового млина ЦХП-1 в зв'язку з відсутністю технологічної необхідності (джерела викидів 574, 575) (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів забруднюючих речовин на 2,5604 т/рік. Без фінансування.

Виведення з експлуатації станції нейтралізації, тракту подачі та приготування вапна ЦХП-3 (джерела викидів 583-585) (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів забруднюючих речовин на 59,028 т/рік. Без фінансування.

Зниження скидів від аглофабрики у зв'язку з переводом агломашин №№ 1-6 на суху схему очищення газів (термін виконання - 2017 рік). Екологічний ефект – скорочення скидів у р. Дніпро на 1,5 млн. м³/рік. Обсяг фінансування – 496 732,0 тис. грн. Захід виконаний достроково.

ПАТ «Український графіт» Меморандумом заплановано 2 заходи із скороченням викидів діоксиду вуглецю.

Станом на 01.01.2017 підприємством виконувалися 2 заходи термін виконання яких 2017 рік.

На реалізацію заходів у 2016 році підприємством витрачено 275,0 тис. грн. власних коштів.

Установка додаткових вискоефективних конденсатовідвідників на лініях обігріву змішувальних машин в змішувально- пресовому цеху №2 (термін виконання – 2016-2017 роки). Очікуваний ефект – зменшення викидів CO₂ на 124,0 т/рік. Обсяг фінансування - 105,0 тис. грн.

Установка електрообігріваємої лінії подачі пеку в змішувально-пресове відділення цеху №2 (термін виконання – 2016-2017 роки). Очікуваний ефект – зменшення викидів CO₂ на 127,0 т/рік. Обсяг фінансування - 170,0 тис. грн.

ПАТ «Запорізький завод феросплавів» Меморандумом заплановано 3 заходи із загальним скороченням викидів на 0,2% від валових викидів по підприємству за 2015 рік.

Станом на 01.01.2017 підприємством виконано 1 захід щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що складає 33% від запланованих Меморандумом, по 2 заходам термін виконання не сплинув.

На реалізацію заходів у 2016 році підприємством витрачено 13,6 млн. грн. власних коштів.

Цех №4. Заміна фільтрувальних елементів на ФРИР-8500 блоків № 1 та № 2 (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 15,77 т/рік. Обсяг фінансування – 9 513,296 тис. грн.

Цех №4. Будівництво газовідсмоктувальних станцій ГВС 1 та ГВС 2 (термін виконання - 2016-2017 роки). Очікуваний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок до 9,2 мг/м³ на виході з газоочистки. Обсяг фінансування – 4 065,761 тис. грн.

В рамках реалізації заходу побудовано машинний зал ГВС 1; змонтовані газодувки, всмоктувальні та газові тракти; встановлена запірна арматура; прокладені дихальні свічі та свічі феросплавного газу; змонтовані електроприводи шибєрів п. № 31-32; виконано монтаж шаф управління та шаф КПП; змонтована приточно-витяжна вентиляція. Здійснюється пуско-налагоджування обладнання.

Цех №2. Капітальний ремонт газоочистки за піччю 15 із заміною рукавних фільтрів (термін виконання - 2016-2017 роки). Очікуваний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 9,49 т/рік. Обсяг запланованого фінансування – 2 000,0 тис. грн.

ПрАТ «Запоріжжкокс» Меморандумом заплановано 2 заходи із загальним скороченням викидів на 6,7% від валових викидів по підприємству за 2015 рік.

Станом на 01.01.2017 підприємством виконано 2 заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що складає 100% від запланованих Меморандумом.

На реалізацію заходів у 2016 році підприємством витрачено 54,2 млн. грн. власних коштів.

Капітальний ремонт камер коксування КБ-2 (15шт) (заміна елементів армування камер) (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 5,05 т/рік, оксидів азоту на 35,389 т/рік, оксиду вуглецю на 42,13 т/рік, діоксиду сірки на 35,298 т/рік. Обсяг фінансування – 34 227,2 тис. грн.

Виконано капітальний ремонт 45 камер коксування КБ-2 з заміною елементів армування. 18 камер виведено з експлуатації та забутовані. Капітальний ремонт інших камер буде продовжено у 2017 році.

Капітальний ремонт коксової батареї № 6 з заміною елементів армування та перекладкою крайніх вертикалів на глибину 8 вертикалів (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 1,5 т/рік, оксиду вуглецю на 3,3 т/рік, діоксиду сірки на 51,8 т/рік. Обсяг фінансування – 19 987,7 тис. грн.

Виконано ремонт дверей камер коксування, газовідвідної арматури, простінків камер коксування, проведено заміну армування та перекладка крайніх вертикалів 10 камер коксування машинної сторони. Капітальний ремонт коксової батареї № 6 буде продовжено у 2017 році.

ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» Меморандумом заплановано 2 заходи із загальним скороченням викидів на 1,6% від валових викидів по підприємству за 2015 рік:

Станом на 01.01.2017 підприємством виконано 1 захід щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

стаціонарними джерелами, що складає 50% від запланованих Меморандумом.

Реалізація заходу підприємством здійснювалась без фінансування.

Цех №2. Оптимізація технології підготовки руднотермічних печей (РТП) до випуску продуктів плавки (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів заліза на 11,137 т/рік. Без фінансування.

Цех №2. Оптимізація технології підготовки руднотермічних печей (РТП) до випуску продуктів плавки (термін виконання - 2019 рік). Очікуваний ефект - зменшення викидів заліза на 5,0 т/рік. Без фінансування.

ПрАТ «Запоріжвогнетрив» Меморандумом заплановано 1 захід із скороченням викидів на 1,14% від валових викидів по підприємству за 2015 рік:

Станом на 01.01.2017 підприємством розпочато виконання заходу.

Алюмосилікатний цех, виробництво шамотних виробів. Заміна мокрих циклонів СИОТ на рукавні фільтри (термін виконання - 2016-2020 роки). Очікуваний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 3,8 т/рік. Обсяг запланованого фінансування – 1 300,0 тис. грн.

ПАТ «Мотор Січ» Меморандумом заплановано 2 заходи із загальним скороченням викидів на 1,5% від валових викидів по підприємству за 2015 рік.

Станом на 01.01.2017 підприємством виконано 2 заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що складає 100% від запланованих Меморандумом.

На реалізацію заходів у 2016 році підприємством витрачено 9,4 млн. грн. власних коштів.

Зменшення обсягів викидів оксидів азоту від парових котлів «Бабкок-Вількокс» № 7 і 8 на котельні №2 (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів оксидів азоту на 9,5 т/рік. Обсяг фінансування – 9 300,0 тис. грн.

Заміна циклонів на більш ефективні установки очистки газів на 3-х пилогазовловлюючих установках (термін виконання – 2016-2018 роки).

Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 0,16 т/рік. Обсяг фінансування – 123,42 тис. грн. Захід виконаний достроково.

ПрАТ «Запоріжсклофлюс» Меморандумом заплановано 3 заходи із загальним скороченням викидів на 1,4% від валових викидів по підприємству за 2015 рік.

Станом на 01.01.2017 підприємством виконано 3 заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що складає 100% від запланованих Меморандумом.

На реалізацію заходів у 2016 році підприємством витрачено 170,0 тис. грн. власних коштів.

Ліквідація технологічного обладнання на ділянці керамічних виробів дж. викидів № 37 у зв'язку з переходом на придбання готових керамічних виробів (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 0,034 т/рік. Без фінансування.

Джерело викидів № 37 ліквідовано (наказ ПрАТ «Запоріжсклофлюс» від 12.07.2016 № 82).

Заміна водогрійних котлів котельної з обігріву приміщень з природного газу на електрокотли (дж. викидів №38) (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів оксидів азоту на 0,555 т/рік, оксиду вуглецю на 0,094 т/рік. Обсяг фінансування - 170,0 тис. грн.

Припинення експлуатації джерел викидів №55, 99, 97, 54 у зв'язку зі зменшенням об'ємів виробництва зварювальних флюсів (термін виконання - 2016 рік). Екологічний ефект - зменшення викидів оксидів азоту на 0,051 т/рік, діоксиду сірки на 0,211 т/рік, оксиду вуглецю на 0,046 т/рік, речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 0,042 т/рік. Без фінансування.

В рамках Меморандуму передбачено придбання пересувної лабораторії моніторингу навколишнього середовища.

Запорізька міська рада звернулася до Запорізької облдержадміністрації щодо виділення коштів обласного бюджету для співфінансування придбання пересувної лабораторії моніторингу навколишнього середовища Державної установи «Запорізький обласний лабораторний центр МОЗ України».

Стосовно виконання заходів з озеленення міста слід зазначити таке.

Силами КРБП «Зеленбуд» у 2016 році було висаджено: 3 597 дерев, що складає 138,3% від запланованої Меморандумом кількості на 2016 рік, з них у Дніпровському районі – 508 дерев; Комунарському – 532 дерева; Вознесенівському – 577 дерев; Олександрівському – 677 дерев; Шевченківському – 549 дерев; Заводському – 389 дерев та Хортицькому – 365 дерев.

Також було висаджено 23 559 кущів та укладено 2 593,0 м² рулонного газону, засіяно газонною травою 692,0 м².

Зокрема висаджувались такі декоративні породи дерев та кущів як ясен золотистий, різні види кленів (кулястий, явор, червоний, гостролистий), липа, катальпа, горобина скандинавська, береза, сосна, дуб, платан, слива Пісарді ялівець козацький та золотистий, різні види туй, форзиція, гортензія, гібіскус, кизильник, жасмин та інші.

На виконання заходів з озеленення було витрачено 9 100,0 тис.грн. бюджетних коштів.

Промисловими підприємствами міста у 2016 році було висаджено: 1 449 дерев, що складає 104% від запланованого Меморандумом на 2016 рік; 5 807 кущів; 181 584 одиниць квітників; улаштовано 36 009,0 м² газону.

Відповідно до заходів Меморандуму на території міста також були проведені роботи щодо боротьби з карантинними рослинами, у тому числі амброзією полинолистою.

Запорізькою міською радою в 2016 році розроблена і прийнята (в березні 2016 року) Програма боротьби з карантинними рослинами міста Запоріжжя на 2016-2025 роки.

Необхідність розробки Програми викликана відсутністю комплексної системи боротьби з карантинними рослинами, перш за все з амброзією, що в результаті негативно впливає на здоров'я людей.

Для контролю виконання Програмних заходів і координації дій виконавців Програми, розпорядженням міського голови створено постійно діючу міську робочу групу. Також створені відповідні районні робочі групи.

Районними адміністраціями спільно з комунальними підприємствами, проведені обстеження закріплених територій, визначені площі зараження амброзією і оновлені районні карти розповсюдження

карантинних рослин. Визначено методи боротьби і обсяги необхідного фінансування застосування хімічного і фітоценотичного методів боротьби.

Підприємства, установи, організації та суб'єкти підприємницької діяльності були попереджені про необхідність знищення карантинних рослин на закріплених територіях.

Промислові підприємства міста підтримали міську Програму боротьби з карантинними рослинами та, підписавши Меморандум, зобов'язалися щорічно боротися з амброзією на територіях своїх підприємств, в санітарно-захисних зонах та на закріплених територіях.

В рамках Меморандуму промисловими підприємствами протягом літа 2016 року здійснювався покіс карантинних рослин на територіях своїх підприємств, в санітарно-захисних зонах і на закріплених територіях загальною площею 109,8 га, що складає 115,6% від запланованої площі (95,14 га).

№ з/п	Найменування підприємства	Загальна площа карантинних рослин, у тому числі амброзії полинолистої, га (згідно з Додатком до Меморандуму)	Площа, на якій проведені заходи, га
1.	ПАТ «Запоріжсталь»	46,7	46,7
2.	ПАТ «Дніпроспецсталь»	2,8	14,0
3.	ПАТ «Український графіт»	3,5	3,5
4.	ПАТ «Запорізький завод феросплавів»	15,44	15,44
5.	ПрАТ «Запоріжжкокс»	0,5	0,8
6.	ТОВ «Запорізький титаномагнієвий комбінат»	2,5	4,9

7.	ПрАТ «Запоріжвогнетрив»	0,4	0,6
8.	ПАТ «Мотор Січ»	23,0	23,56
9.	ПрАТ «Запоріжсклофлюс»	0,3	0,3

Згідно з щотижневими звітами районних адміністрацій, з травня по жовтень 2016 року в місті активніше застосовувався механічний метод боротьби з карантинними рослинами. У кожному районі були проведені 5 - 6 кратні покоси зелених зон, в тому числі і заражених амброзією на загальній площі 985 га.

Хімічним методом оброблено близько 20 га уражених територій.

Крім того, з вересня минулого року в місті застосовувався фітоценотичний метод боротьби з карантинними рослинами, шляхом витіснення рослин амброзії посівами багаторічних злаково-бобових травосумішей, газонних трав або укладанням рулонних газонів.

З початку реалізації зазначеного методу газонною травою засіяна площа 692 м² і проведено укладання рулонного газону на площі близько 2,5 тис. м². (всього - 3192 м²).

З липня місяця минулого року при управлінні з питань екологічної безпеки міської ради розпочала роботу телефонна «гаряча лінія» по боротьбі з амброзією. Городяни повідомляли про виявлені місця, заражені амброзією.

За час роботи «гарячої лінії» надійшло 282 повідомлення про вогнища амброзії та інших карантинних рослин. За всіма фактами міськими службами оперативно вживалися заходи щодо ліквідації небезпечного бур'яну. Проведено покоси, часткова обробка хімічним методом.

У розрізі районів міста стан реалізації заходів боротьби з карантинними рослинами наступний.

На території Вознесенівського району виявлено 12 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 118,3 га, хімічним - на площі 4,6 га, фітоценотичним - на площі 1025 м².

На території Дніпровського району виявлено 12 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 168,7 га, хімічним - на площі 2,2 га, фітоценотичним - на площі 528 м².

На території Заводського району виявлено 36 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 148,2 га, хімічним - на площі 6,4 га.

На території Комунарського району виявлено 10 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 184 га, хімічним - на площі ,2 га.

На території Олександрівського району виявлено 11 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 23,6 га.

На території Хортицького району виявлено 59 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 201 га, хімічним - на площі 0,2 га.

На території Шевченківського району виявлено 8 вогнищ амброзії. Механічним методом амброзія локалізована на загальній площі 141,2 га, хімічним - на площі 6 га.

Своєчасно виконувались заходи по боротьбі з амброзією районними адміністраціями по Дніпровському, Хортицькому та Заводському районах.

Районними адміністраціями по Заводському, Комунарському, Олександрівському та Шевченківському районам, крім основних заходів, оперативно і в повному обсязі відпрацьовувалися звернення городян на телефонну «гарячу лінію» по боротьбі з амброзією.

Основна робота по ліквідації небезпечного бур'яну проведена силами КРБП «Зеленбуд», як на своїх закріплених територіях, так і за договорами з районними адміністраціями. Всього в масштабах міста підприємством охоплено 453 га.

Також активно залучалося до роботи на територіях міських парків і скверів КП «ТИТАН».

За інформацією департаменту охорони здоров'я міської ради в порівнянні з минулим роком кількість жителів міста (доросле населення і діти), які звернулися за допомогою до лікувальних установ міста із симптомами алергічного риніту, зменшилася на 18%.

З метою створення зручного інструменту для моніторингу та інформування громадськості про поширення і ліквідацію карантинних рослин міста в режимі реального часу на 2017 рік заплановано створення і запуск інноваційного проекту інтерактивного веб-сервісу «Соціальна карта карантинних рослин».

Даний ресурс дозволить стежити за ситуацією з кількістю вогнищ амброзії на території міста, вести моніторинг роботи комунальних служб в цій сфері, отримувати інформацію про зони, безпечні для алергіків. Дозволить комунальним службам ефективніше і раціональніше планувати заходи боротьби з карантинними рослинами.